

The background features abstract, overlapping green geometric shapes, primarily triangles and polygons, in various shades of green, creating a modern and dynamic visual effect.

Budsjettkonferanse 29-30.10.18

Kommunebarometeret

Vaksdal havner på en 297. plass i målingen Kommunebarometeret 2018 fra Kommunal Rapport. Da har vi korrigert plasseringen med hensyn til økonomiske rammebetingelser. Målt mot resten av Kommune-Norge er nøkkeltallene samlet sett midt på treet.

Vaksdal er bare inne på Topp 100-lista innen økonomi.

Kommunen har sine svakeste plasseringer innen miljø og ressurser (366. plass), kultur (364. plass) og barnevern (361. plass). Hvis vi ser bort fra kommunenes ulike økonomiske utgangspunkt, kommer Vaksdal på en 223. plass.

Nøkkeltallene er langt svakere enn økonomiske forutsetninger skulle tilsi.

Kommunebarometeret er ingen vurdering av om innbyggerne får gode *nok* tjenester, men om det ser ut til at kommunen har noe å lære av andre - basert på hvor nær kommunens målbare resultater er kommunene med best resultat. Barometeret er heller ikke en konkurranse i å drive billigst, uten hensyn til tjenestene.

Viktigere enn tabellplasseringen er om kommunen har fått bedre eller dårligere nøkkeltall det siste året.

Kommunebarometeret

Utvikling over tid (sammenliknbar serie)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nøkkeltallene alene	318	11	248	333	353	384	342	284	223
Totaltabellen - justert for økonomiske forutsetninger	217	11	363	400	403	407	384	346	297
Grunnskole				269	309	350	370	211	119
Pleie og omsorg	62	54	113	104	111	244	151	192	259
Barnevern				314	313	272	346	339	361
Barnehage	382	380	298	356	319	365	303	348	272
Helse		362	218	357	250	321	249	417	128
Sosial	147	186	96	177	70	290	150	162	306
Kultur		203		313	241	223	345	318	364
Økonomi			259	78	60	113	90	71	29
Kostnadsnivå				353	360	313	303	214	274
Miljø og ressurser	191	221	246	295	232	297	338	319	366
Saksbehandling			184			142	149	187	172
Vann, avløp og renovasjon				208	336	343	364	352	338

Plasseringene i denne tabellen er oppdatert med nøkkeltallene som er brukt i 2018-barometeret. Plasseringene vil derfor AVVIKE fra det som ble rapportert for ett eller flere år siden. På den annen side er tidsserien så sammenliknbar som det er mulig å få den.

Kommunebarometeret

Tabellen under viser hvor stor prosentvis forskjell det er fra kommunens eget kostnadsnivå og opp eller ned til de ulike målestokkene. Minus: Kommunen er billigere enn målestokken.

	Snitt landet	Median fylke	Median gruppe	Topp 100	Topp fylke	Topp gruppe
Grunnskole	-5	-1	-12	-2	0	-6
Pleie og omsorg	25	26	21	33	43	41
Barnehage	1	3	-2	6	8	12
Barnevern	-12	-5	-22	11	88	74
Sosialtjeneste	-29	-25	-10	0	15	7
Kommunehelse	-9	0	-27	4	0	-2
Administrasjon	-12	-8	-36	-8	10	-10

Teoretisk skal forskjellene mellom kommunene være utjevnet ved at vi korrigerer for utgiftsbehovet slik det framkommer i statsbudsjettet.

	Komm.	Snitt landet	Median fylke	Median gruppe	Topp 100	Topp fylke	Topp gruppe
Grunnskole	12 759	13 447	12 851	14 518	13 064	12 790	13 605
Pleie og omsorg	21 305	17 024	16 869	17 574	15 987	14 886	15 153
Barnehage	8 550	8 435	8 282	8 750	8 053	7 928	7 628
Barnevern	1 960	2 221	2 069	2 505	1 765	1 042	1 128
Sosialtjeneste	1 984	2 790	2 656	2 204	1 984	1 722	1 861
Kommunehelse	2 399	2 624	2 407	3 268	2 311	2 410	2 444
Administrasjon	3 343	3 785	3 643	5 183	3 615	3 031	3 705

Tallene er oppgitt i kroner per innbygger

Samanlikning

► Kommunegruppe 2

- Små kommunar (0-5000) med middels bundne kostnader pr innbyggjar, middels frie disponible inntekter

► Kommunegruppe 3

- Små kommunar (0-5000) med middels bundne kostnader pr innbyggjar, høge frie disponible inntekter
- Vaksdal kommune er med i gruppe 3 (738 km², befolkning 4099)
 - Kautokeino 9707 km², befolkning 2938
 - Porsanger 4872 km², befolkning 3971
 - Vik 833 km², befolkning 2722
 - Hol 1854 km², befolkning 4535
 - Vinje 3105 km², befolkning 3726

Nøkkeltal

Netto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde, beløp pr innbygger															
	Vaksdal			Landet uten Oslo			Hordaland			KOSTRA-gruppe 2			KOSTRA-gruppe 3		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Barnevern	1 434	1 521	1 634	1 825	1 937	2 235	1 824	1 935	2 187	1 983	2 101	2 334	2 109	2 320	2 402
Administrasjon, kommune	3 572	4 049	4 016	3 766	3 899	3 926	3 441	3 563	3 504	5 413	5 673	5 685	6 257	6 528	6 784
Barnehage	6 290	6 516	7 102	7 699	7 958	8 219	8 387	8 584	8 788	6 908	7 313	7 620	7 154	7 467	7 783
Grunnskolesektor	13 935	13 959	13 920	12 619	12 902	13 241	12 692	12 955	13 322	14 415	14 727	15 227	15 535	15 710	16 212
Helse- og omsorg	32 162	32 324	33 792	18 557	19 646	20 421	18 139	19 049	19 246	23 113	24 509	25 640	25 094	26 397	27 916

Nøkkeltal

Meir/Mindre kostnad i forhold til gruppe 3, pr innbygger							+ viser meir effektiv drift og - viser mindre effektiv drift
	Vaksdal			KOSTRA-gruppe 3			
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2017
Barnevern	1 434	1 521	1 634	2 109	2 320	2 402	3 169 536
Administrasjon, kommune	3 572	4 049	4 016	6 257	6 528	6 784	11 423 536
Barnehage	6 290	6 516	7 102	7 154	7 467	7 783	2 810 487
Grunnskolesektor	13 935	13 959	13 920	15 535	15 710	16 212	9 459 084
Helse- og omsorg	32 162	32 324	33 792	25 094	26 397	27 916	- 24 250 252

Grupperingen omfatter funksjonene 232, 233, 234, 241, 253, 254, 256 og 261 innen helse og omsorg.

Netto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde	232 Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste	233 Annet forebyggende helsearbeid	234 Aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelse	241 Diagnose, behandling, re- /habilitering	253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon	254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	256 Tilbud om øyeblikkelig hjelp døgnopphold i kommunene	261 Institusjonslokaler	FGK9 Helse- og omsorg
Vaksdal	358	0	918	2726	13459	14326	0	2005	33792
KOSTRA-gruppe 3	697	170	939	3532	9484	11138	136	1819	27916
Effektivitet	339	170	21	806	-3975	-3188	136	-186	-5876

Nøkkeltal Pleie og omsorg

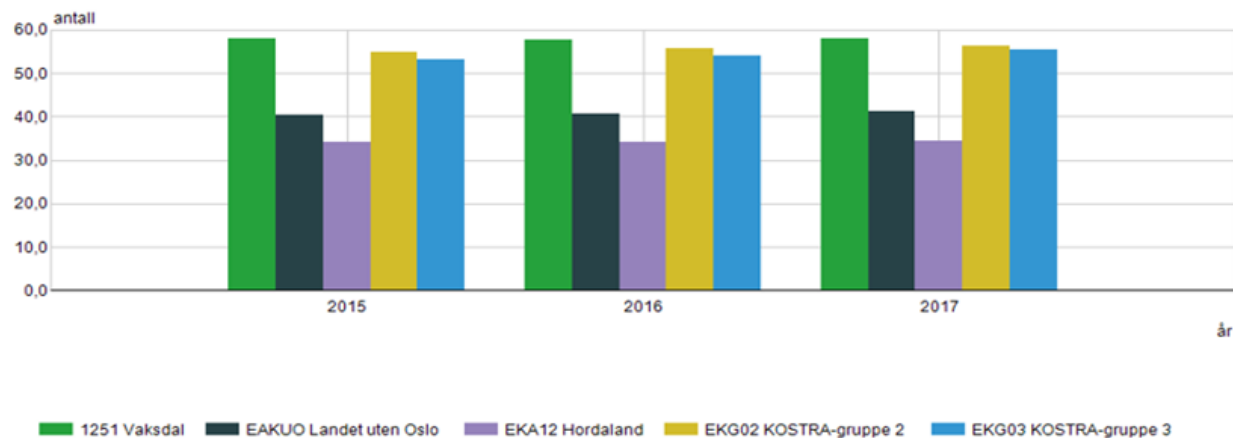
- Pleie- og omsorgstenester er institusjonsdrift, heimebaserte tenester og aktiviserings- og servicetenester. Utgiftene mellom disse 3 tenesteområda har vore nokolunde lik dei siste 3 åra.

	Utgifter kommunale helse- og omsorgstenester per innbygger (kr)			Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger (årsverk)			Netto driftsutgifter til omsorgstenester i prosent av kommunens samlede netto drifts (prosent)			Andel brukerretnede årsverk i omsorgstenesten m/ helsefagutdanning (prosent)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Vaksdal	39 769	39 523	41 106	393,1	390,7	360,0	45,0	42,6	46,3	78,4	75,4	75,9
Landet uten Oslo	23 072	24 341	25 456	299,3	302,9	312,3	30,9	31,4	31,1	73,5	74,6	74,8
Hordaland	22 345	23 570	24 346	277,6	279,0	285,6	30,7	31,2	30,2	72,6	73,9	74,1
KOSTRA-gruppe 2	29 066	30 723	32 209	381,5	381,7	391,2	32,9	33,4	33,1	74,4	76,4	76,2
KOSTRA-gruppe 3	31 654	33 186	35 126	396,6	394,1	406,1	32,6	33,2	33,0	74,2	75,3	75,4

Nøkkeltal Pleie og omsorg

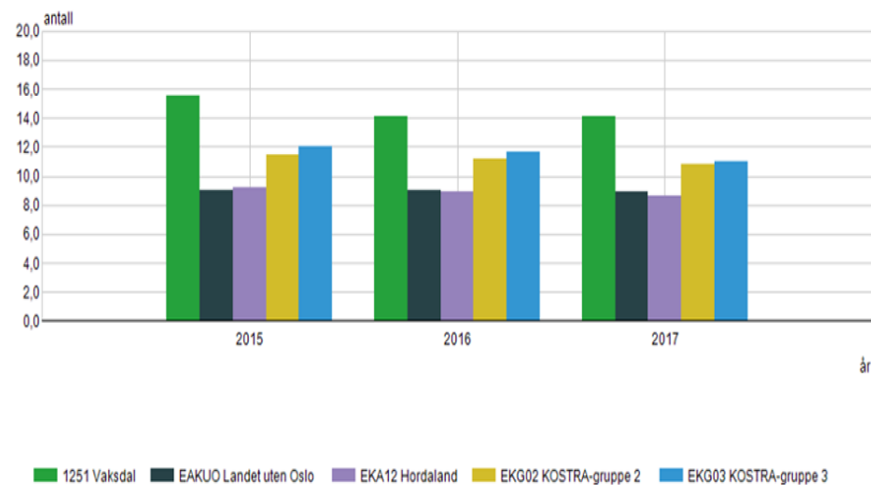
	Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)			Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)			Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (prosent)			Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent)			Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon (kr)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Vaksdal	39,5	40,8	38,5	24,7	25,6	30,5	17,2	14,5	15,1	100,0	100,0	100,0	3 236	3 553	3 367
Landet uten Oslo	33,3	32,9	32,4	46,1	46,5	47,0	13,2	13,0	12,6	86,9	87,7	89,2	3 119	3 295	3 439
Hordaland	32,7	32,2	31,5	41,7	42,0	42,7	14,4	14,0	13,7	90,2	91,4	92,3	3 016	3 193	3 316
KOSTRA-gruppe 2	38,0	38,0	37,0	41,2	42,1	43,1	13,7	14,6	13,4	89,6	91,4	91,2	3 019	3 178	3 330
KOSTRA-gruppe 3	38,7	38,6	38,5	39,0	39,1	39,7	15,5	14,8	14,4	87,5	86,9	90,3	3 261	3 431	3 565

Omsorgstjenester - brukere, etter region og år. I alt, Heimeteneste, Omsorgstjenester - brukere per 1000 innbyggere (antall).

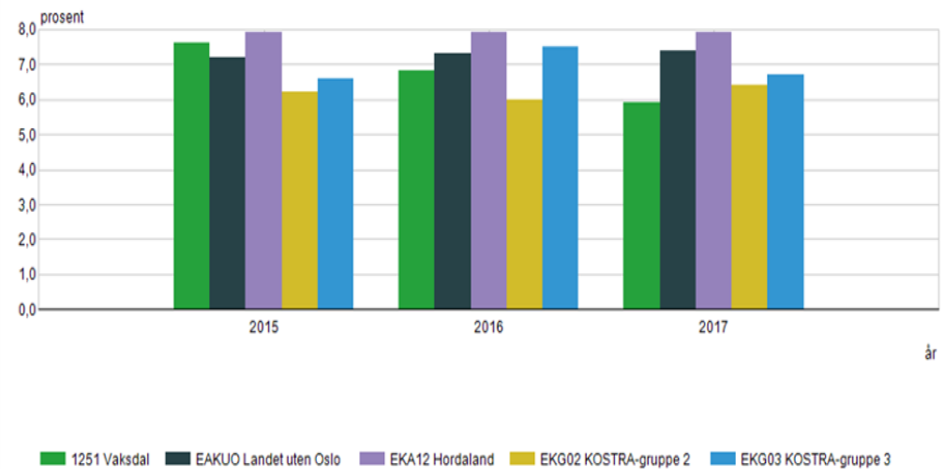

Nøkkeltal Pleie og omsorg

Omsorgstjenester - brukere, etter region og år. I alt, Institusjonstjenester, Omsorgstjenester - brukere per 1000 innbyggere (antall).

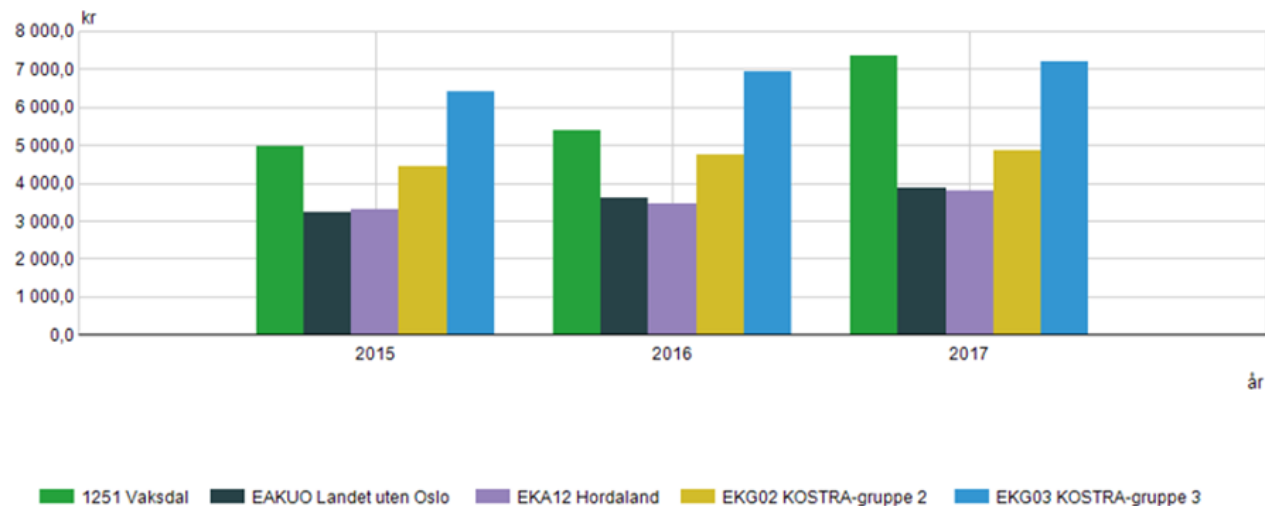
Omsorgstjenester - supplerende nøkkeltall, etter region og år. Andel hjemmetjenestebrukere med høy timeinnsats (prosent).

Nøkkeltal skule

	Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn (prosent)			Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn (prosent)			Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), i prosent av samlede netto driftsutgifter (prosent)			Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år (kr)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Vaksdal	59,0	77,1	82,1	67,5	67,6	76,9	21,7	21,2	21,0	113 156	118 183	117 721
Landet uten Oslo	69,4	72,0	72,8	69,9	69,4	69,2	24,1	23,7	23,2	102 278	104 737	107 654
Hordaland	69,4	71,0	71,8	70,3	69,8	69,1	24,5	24,2	24,0	103 333	105 839	108 791
KOSTRA-gruppe 2	67,2	70,9	70,8	67,4	67,1	69,4	23,8	23,4	22,9	121 116	124 079	128 220
KOSTRA-gruppe 3	65,7	67,2	71,3	67,5	64,4	68,1	23,9	23,4	22,7	131 044	134 307	138 973

Finansiering av skolefritidstilbud, etter region og år. Netto driftsutgifter til SFO, per innbygger 6-9 år (kr).

Nøkkeltal barnehage

	Andel barn 1-2 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-2 år (prosent)			Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)			Andel barn 3-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 3-5 år (prosent)			Netto driftsutgifter barnehager i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)			Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kr)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Vaksdal	62,8	51,4	66,4	82,3	72,5	79,4	95,9	91,1	89,8	9,8	9,9	10,7	124 148	115 305	118 656
Landet uten Oslo	81,4	82,6	83,0	91,0	91,5	91,8	97,0	97,2	97,3	14,7	14,6	14,4	130 611	137 613	143 914
Hordaland	81,9	83,1	83,7	91,1	91,4	91,9	97,0	96,9	97,6	16,2	16,0	15,8	134 673	139 672	144 263
KOSTRA-gruppe 2	78,9	79,5	80,1	90,2	90,6	90,5	97,1	97,4	96,9	11,4	11,6	11,5	127 851	137 758	146 814
KOSTRA-gruppe 3	78,0	79,0	81,4	89,8	89,8	90,6	97,2	96,9	96,8	11,0	11,1	10,9	137 857	142 739	148 522

Nøkkeltal helsetenester

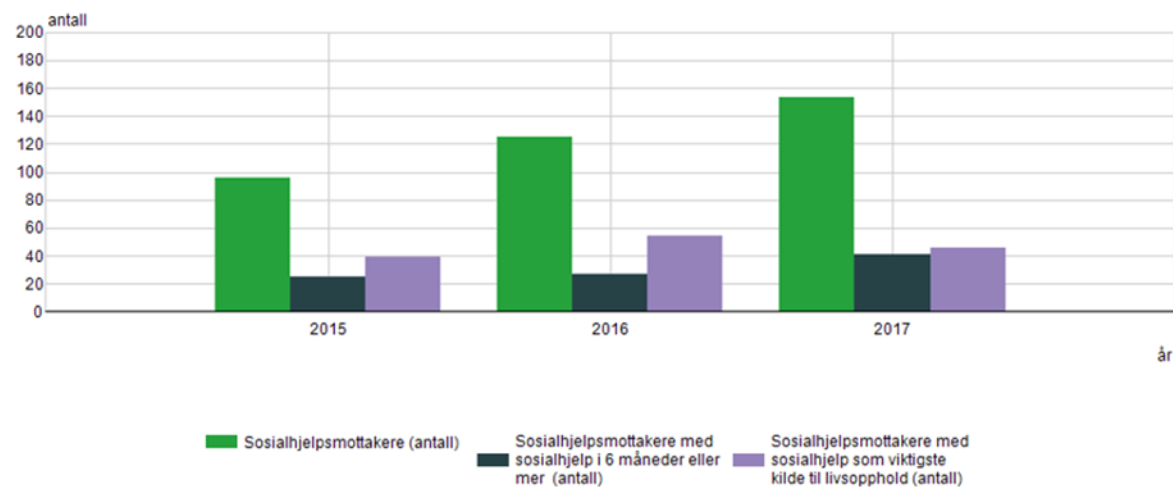
- Kommunehelse er tenestene «Førebygging, Helsestasjons- og skulehelseteneste» (232)», «Anna førebyggjande helsearbeid» (233) og «Diagnose, behandling, rehabilitering» (241). Førebygging, Helsestasjons- og skulehelseteneste inkluderer også jordmorteneste og svangerskapskontroll. Anna førebyggjande helsearbeid er anna førebyggjande helsearbeid enn helsestasjons- og skulehelseteneste, og inkluderer mellom anna miljøretta helsevern. Diagnose, behandling, rehabilitering er i hovudsak legeteneste, fysioterapi og ergoterapi.

	Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (prosent)			Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)			Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)			Avtalte årsverk i helsestasjons- og skulehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år (årsverk)			Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst (prosent)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Vaksdal	5,0	6,4	4,6	10,7	10,7	16,2	10	10	11	33,7	20,2	21,0	105,6	51,2	97,8
Landet uten Oslo	4,6	4,7	4,6	10,5	10,7	11,1	9	9	10	34,0	37,0	39,4	88,6	91,8	90,6
Hordaland	4,3	4,4	4,5	10,1	10,0	10,9	9	9	9	30,7	33,3	35,7	92,4	95,3	94,4
KOSTRA-gruppe 2	5,3	5,6	5,4	12,9	12,8	13,2	11	11	11	42,5	44,6	47,4	101,1	97,3	92,4
KOSTRA-gruppe 3	5,9	6,2	6,2	13,8	14,3	15,3	10	11	11	49,3	56,2	59,0	95,9	90,6	92,7

Nøkkeltal barnevern og sosialhjelp

	Netto driftsutgifter til barnevernstenesta per innbyggjar (kr)			Netto driftsutgifter til barnevernstenesta per innbyggjar 0-22 år (kr)			Netto driftsutgifter til barnevernstenesta per innbyggjar 0-17 år (kr)			Brutto driftsutgifter til tiltak (funksjon 251 og 252) per barn med tiltak (kr)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Vaksdal	1 434	1 521	1 634	5 231	5 531	6 009	6 792	7 160	7 541	75 588	80 431	87 825
Landet uten Oslo	1 825	1 937	2 235	6 415	6 854	7 978	8 331	8 897	10 362	150 736	161 027	173 147
Hordaland	1 824	1 935	2 187	6 291	6 706	7 649	8 202	8 737	9 955	159 900	166 169	184 049
KOSTRA-gruppe 2	1 983	2 101	2 334	7 292	7 748	8 693	9 458	10 059	11 325	132 838	141 642	163 359
KOSTRA-gruppe 3	2 109	2 320	2 402	7 757	8 571	9 026	10 208	11 270	11 782	151 130	164 422	161 897

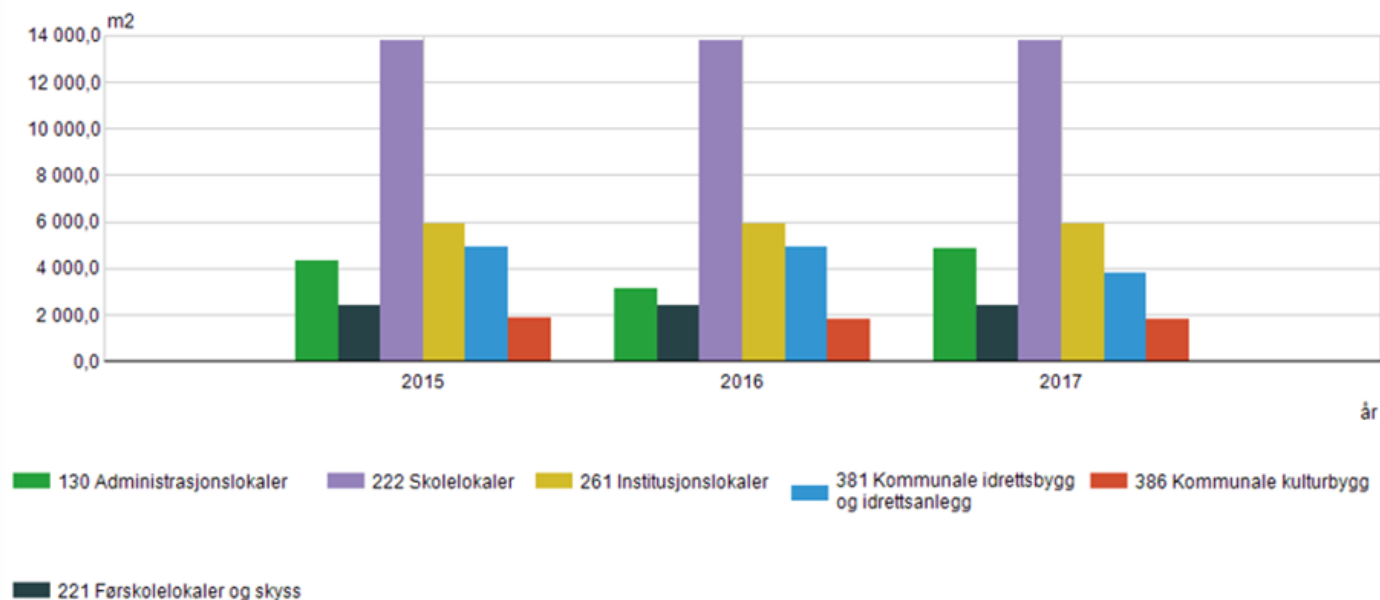
Utvalgte nøkkeltall for sosialtjenesten, etter statistikkvariabel og år. Vaksdal.

Nøkkeltal eigedom

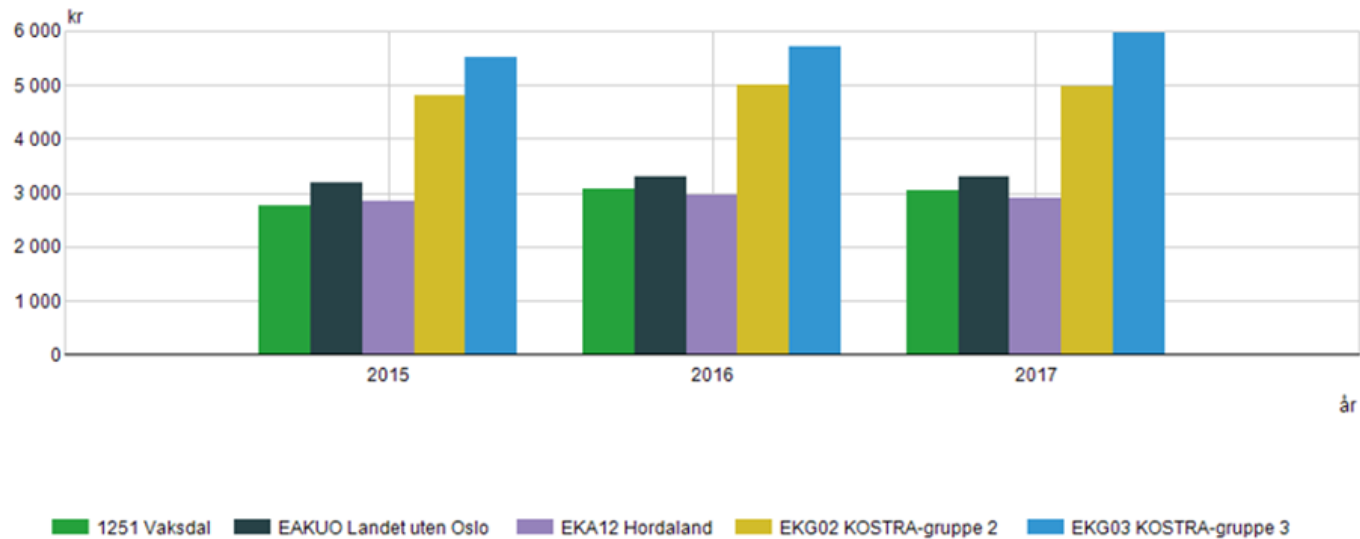
	Netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter (prosent)			Netto driftsutgifter til forvaltning av eiendom per innbygger (kr)			Areal på formålsbygg per innbygger (m2)			Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr)			Utgifter til driftsaktiviteter per kvadratmeter (m2)			Herav energikostnader per kvadratmeter (kr)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Vaksdal	9	11	11	590	519	549	8	8	8	33	95	101	469	514	549	107	116	125
Landet uten Oslo	9	9	9	242	258	271	5	5	5	86	94	100	482	515	514	102	109	110
Hordaland	9	9	9	306	274	271	4	4	4	113	122	131	577	622	628	104	109	115
KOSTRA-gruppe 2	9	9	9	192	220	248	7	7	7	86	91	81	462	488	466	111	123	115
KOSTRA-gruppe 3	10	10	10	191	231	247	7	0	8	108	8 875	87	545	43 665	588	120	9 964	130

Areal for kommunale formålsbygg, etter funksjon, statistikkvariabel og år. Areal totalt, Vaksdal.

Nøkkeltal administrasjon

Utgifter til tjenesteområdene, etter region og år. Administrasjon, Netto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde, Beløp per innbygger (kr).

Økonomiske mål

- ▶ Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter på 1,75%
 - ▶ Sunn økonomi over tid
- ▶ Lånegjeld på nivå med landssnittet
 - ▶ Høg lånegjeld gir mindre til drift pga renter og avdrag.
 - ▶ Meir utsett for risiko ved aukande framtidige renter
- ▶ Disposisjonsfond på minst 10%
 - ▶ Nødvendig for å kunne takle driftsmessige økonomiske svingningar

Mål og strategiar for organisasjonen

- ▶ Vaksdal kommune skal ha ein sunn økonomi og gjennom god økonomistyring sikre økonomisk handlingsrom med dei inntektene me har
- ▶ Me møter innbyggjarane med dialog og profesjonalitet
- ▶ Me arbeidar systemisk og heilskapleg for å gje rett teneste til rett nivå til rett tid til lågast mogeleg kostnad
- ▶ Me legg vekt på lokal identitet og kultur i samfunnsutvikling og tenesteyting
- ▶ Me har det godt på jobb og er stolte av kommunen vår

► Kva seier Kommuneleia §46

- *Årsbudsjettet er en bindende plan for kommunens eller fylkeskommunens midler og anvendelsen av disse i budsjettåret*
- *Årsbudsjettet skal være realistisk. Det skal fastsettes på grunnlag av de inntekter og utgifter som kommunen eller fylkeskommunen kan forvente i budsjettåret.*
- *Det skal budsjetteres med et driftsresultat som minst er tilstrekkelig til å dekke renter, avdrag og nødvendige avsetninger.*

Sentrale poster

Budsjettskjema 1A - drift	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019
Skatt på inntekt og formue	103 284	101 900	106 900
Ordinært rammetilskudd	151 042	155 900	157 039
Skatt på eiendom	37 349	31 800	30 300
Andre direkte eller indirekte skatter	3 369	3 100	3 100
Andre generelle statstilskudd	2 429	-	-
Konsesjonskraft	9 159	6 179	13 500
Sum frie disponible inntekter	306 632	298 879	310 839
Renteinntekter og utbytte	3 948	2 720	2 720
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	5 334	-	-
Renteutg., provisjoner og andre fin.utg.	5 464	8 002	10 375
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	1 026	-	-
Avdrag på lån	14 701	16 200	23 000
Netto finansinnt./utg.	-11 909	-21 482	-30 655
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	-	-	-
Til ubundne avsetninger	11 395	359	4 500
Til bundne avsetninger	3 735	3 100	3 100
Bruk av tidligere regnks.m. mindreforbruk	11 195	-	-
Bruk av ubundne avsetninger	-	1 150	-
Bruk av bundne avsetninger	4 479	1 675	1 675
Netto avsetninger	544	-634	-5 925
Overført til investeringsbudsjettet	10 512	6 118	11 000
Til fordeling drift	284 756	270 645	263 259
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	276 371	270 645	263 259
Mer/mindreforbruk	8 385	-	-

Fordeling rammer

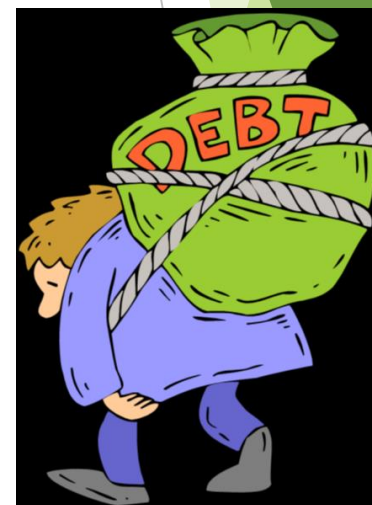
Rammer	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Øk-plan 2020	Øk-plan 2021	Øk-plan 2022
Fellesområde Økonomi	28 865	30 410	28 501	26 797	26 303
Tenesteområde Helse og omsorg	113 053	112 078	109 831	103 396	101 492
Tenesteområde oppvekst	87 240	87 770	86 011	80 974	79 483
Tenesteområde Samfunnsutvikling	41 487	41 000	40 364	38 006	37 306
Bruk av premiefond		-8 000	-10 000	-5 000	-5 000
Sum	270 645	263 257	254 707	244 172	239 583
Endring frå 2018 nivå		-7 388	-15 938	-26 473	-31 062

Investeringer

Økonomisk oversikt - investering	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019
Investeringer i anleggsmidler	33 549	119 100	213 500
Utlån og forskutteringer	1 554	-	3 400
Kjøp av aksjer og andeler	1 255	-	-
Avdrag på lån	3 870	-	-
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-
Avsetninger	1 745	-	-
Årets finansieringsbehov	41 972	119 100	216 900
Finansiert slik:			
Bruk av lånemidler	13 185	76 447	149 416
Inntekter fra salg av anleggsmidler	248	3 000	3 000
Tilskudd til investeringer	764	1 400	-
Kompensasjon for merverdiavgift	4 278	16 690	42 700
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	3 308	3 400	1 400
Andre inntekter	57	2 000	-
Sum ekstern finansiering	21 839	96 137	196 516
Overført fra driftsbudsjettet	10 512	8 418	11 000
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-
Bruk av avsetninger	9 621	14 545	9 384
Sum finansiering	41 972	119 100	216 900
Udekket/udisponert	-	-	-

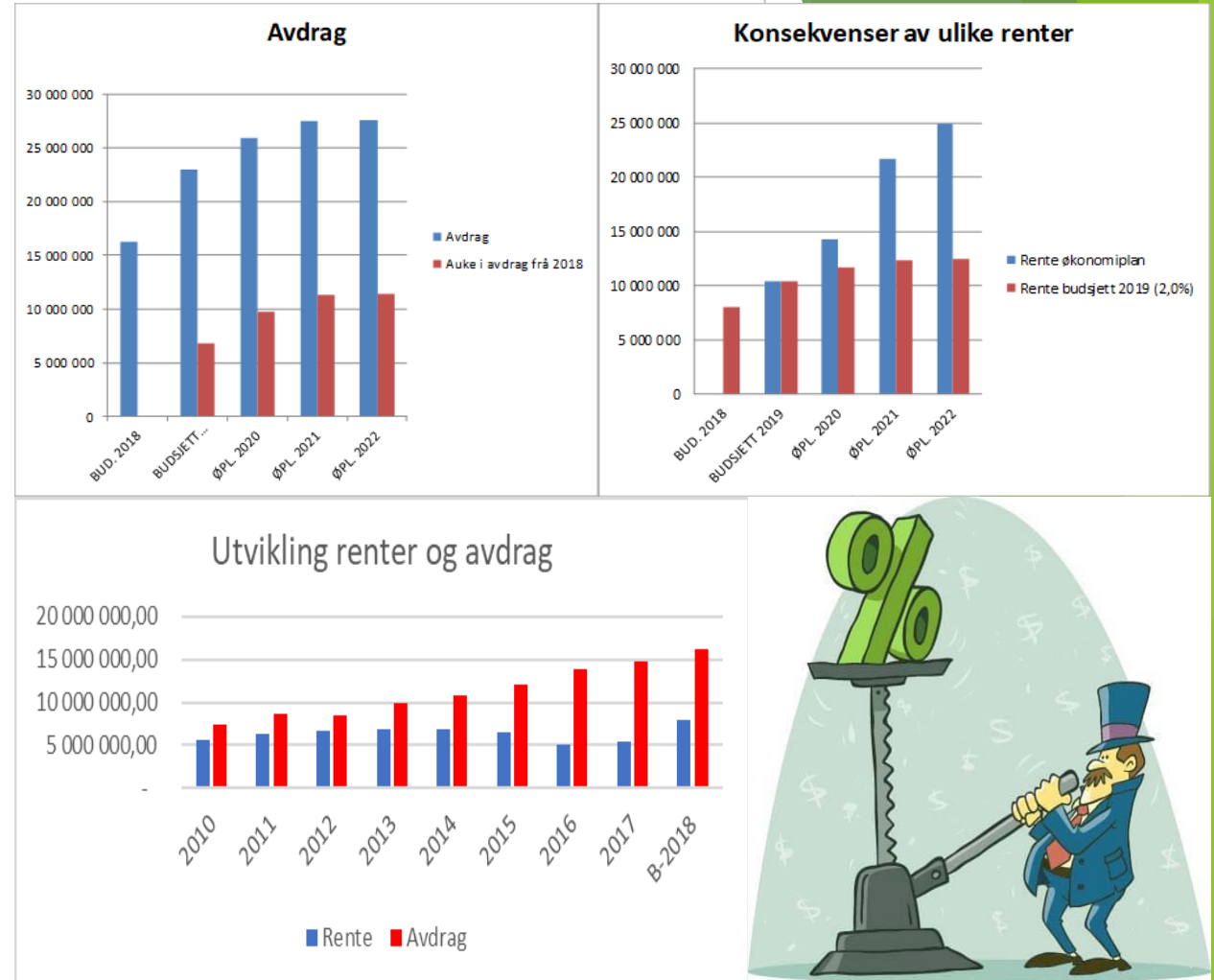
Finansiering investering

	BUDSJETT 2019	ØPL. 2020	ØPL. 2021	ØPL. 2022	SUM 2019-2022
SUM INVESTERINGAR	213 500 000	121 900 000	87 200 000	50 900 000	473 500 000
Bruk av formidlingslån	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	8 000 000
Bruk av lån m/rentekomp. Skule/kyrkje	-	-	-	-	-
Bruk av ordinære lån	147 416 000	87 520 000	59 760 000	30 720 000	325 416 000
Samla låneopptak	149 416 000	89 520 000	61 760 000	32 720 000	333 416 000
Sal av fasteigedom	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	12 000 000
Frå fond	9 384 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	24 384 000
Frå drift	11 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	17 000 000
Frå MVA	42 700 000	24 380 000	17 440 000	10 180 000	94 700 000
Lån IB	368 952 591	493 968 591	556 188 591	589 048 591	
Lån IB + nytt låneopptak	518 368 591	583 488 591	617 948 591	621 768 591	
Avdrag	23 000 000	25 900 000	27 500 000	27 600 000	104 000 000
Avdrag formidlingslån	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000	5 600 000
Sum avdrag	24 400 000	27 300 000	28 900 000	29 000 000	109 600 000
Lånegjeld etter avdrag	493 968 591	556 188 591	589 048 591	592 768 591	
Renteutgifter gamle og nye lån	10 400 000	14 300 000	21 600 000	24 900 000	71 200 000

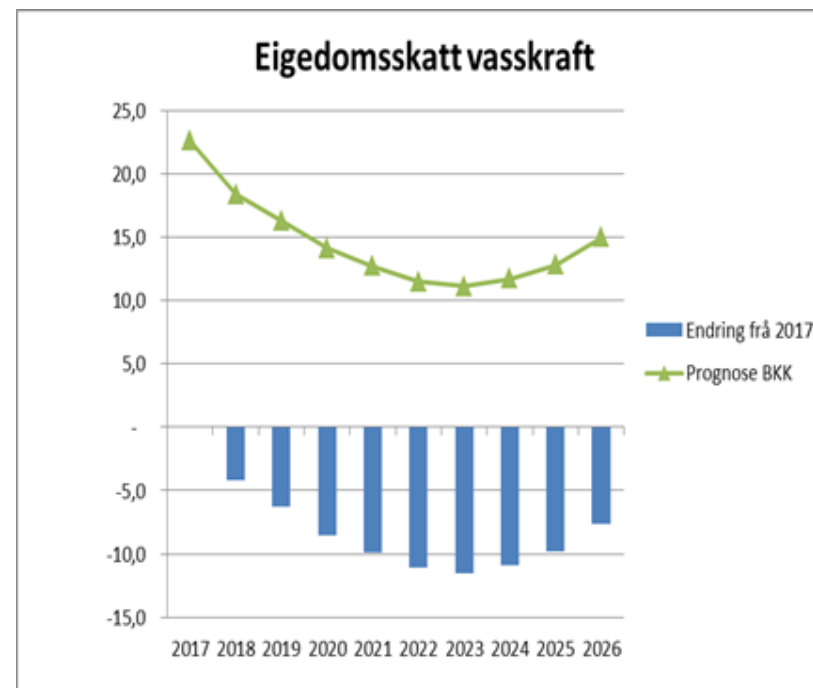
Avdrag og rente

- Renter og avdrag utgjør 33,4 mill i 2019. Renteutgiftene er budsjettet med en rente på 2,0% i 2019, og veksende til 4% mot slutten av økonomiplanperioden. Lånegjeld pr 31.12.2019 vil være 493,9 mill (etter avdrag).
- Avhengig av rentenivå vil samla renter og avdrag auke med 15,8 mill fra budsjett 2018 til budsjett 2022, gitt uendra rentenivå i hele perioden. Dersom det vert auka renter mot 4% i slutten av perioden gir dette ei samla auka utgiftsnivå på 28,3 mill i forhold til budsjett 2018.

Eigedomsskatt

- Budsjettet er basert på BKK sine prognoser
- Det er budsjettet med eigedomsskatt frå vasskraftverk med 16,3 mill i 2019 medan det i 2017 var 22,6 mill. Fram mot 2022 viser prognosen ytterlegare reduksjon mot 11,5 mill.
- Frå 2019 er kategorien verk og bruk fjerna og delvis overført næring. Endringane gjeld ikkje for kraftverk, men nettanlegg vert i all hovudsak fritatt til liks med teleanlegg og anna infrastruktur som tidlegare har vore skattlagt.
- For næringseigedomar er det nytt at produksjonsutstyr og produksjonsinstallasjonar ikkje skal skattleggast.
- Overgangsperiode på 7 år
- Ny sats på bustad frå 2020 (frå 5,5% til 5%)? Vil medføre ca 1 mill i redusert inntekt

Sal konsesjonskraft

- ▶ I økonomiplanen er det lagt til grunn mindre overskot ved sal av konsesjonskraft grunna forventa låge salsprisar og auka innmatingskostnader.
- ▶ Gevinsten har vorte sterkt redusert over tid og svingar frå år til år.
- ▶ Frå botnnivå i 2016, løfta kraftprisen seg uventa i ein kort periode i 2017, i inneverande år vart den igjen litt redusert.
- ▶ Krafta for 2019 vart i august seld til 41,1 øre som er godt over forventa pris, og gevinsten reduserer låneopptaket for 2019 med 9 mill.

Disposisjonsfond

- ▶ Målet på disposisjonsfondet er 10%
- ▶ Disposisjonsfond etter årsoppgjer 2017 er 82,9 mill, noko som er 19,2% av brutto driftsinntekter. Dette er rekna som eit sunt nivå.
- ▶ Grunna eit stort oppsamla premieavvik er det i seinare år sett av midlar tilsvarende premieavviket til eit amortiseringsfond for å dekke negativt premieavvik, avskrivning og ev tap på verdipapir. Dette fondet utgjør ein stor del av disposisjonsfondet vårt, og justert for amortiseringsfondet er disposisjonsfondet 8,9%.

Fondstype	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Disposisjonsfond	46 678 646	56 539 011	67 533 681	67 423 402	70 648 429	82 864 459
Bundne driftsfond- k.to 2.51	24 539 031	28 350 136	37 198 718	37 079 499	40 262 063	38 389 170
Ubundne investeringsfond – k.to 2,53	70 353 178	42 143 911	39 786 674	39 561 643	41 932 470	41 614 792
Bundne investeringsfond – k.to 2.55	6 275 883	8 488 193	4 007 774	4 629 879	5 786 471	4 797 627
Totalt fond pr. 31/12	147 846 738	135 521 251	148 526 846	148 694 423	158 629 433	167 666 047

Premiefond KLP

- ▶ Alle kommunar har eit premiefond i tilknyting til pensjonskassen. Det er avsette midlar frå tilbakeførte premiar og overskot som kan brukast til premiebetaling i år med underskot på porteføljen.
- ▶ Midlar på premiefond kan berre brukast til premiebetaling, dvs. betale faktura frå KLP
- ▶ Det er også tidlegare år vore nytta midlar til premiebetaling t.d for å balansere pensjonskostnadane/premieavviket.
- ▶ I økonomiplanen er det føreslått å nytta midlar frå fondet til premiebetaling i ein overgangsfase med tilpassing til nye økonomiske vilkår.
- ▶ Avsetningane dei siste åra gjer at det er forsvarleg å bruke litt meir midlar frå fondet i ein kortare periode. I 2019 budsjettet er det lagt opp til bruk av 8 mill frå premiefondet til premiebetaling.

Demografi

	Økonomiplanperiode					Lav vekst		Høg vekst	
	2018	2019	2020	2021	2022	2030	2040	2030	2040
0 år	45	39	39	39	39	34	31	43	41
1-5 år	247	254	253	242	222	187	169	235	228
6-12 år	364	354	349	349	360	293	267	340	347
13-15 år	124	133	143	160	163	165	118	167	150
16-19 år	204	194	191	169	171	176	157	179	193
20-44 år	1218	1214	1222	1231	1208	1133	1000	1180	1092
45-66 år	1142	1144	1118	1123	1119	1112	1095	1131	1142
67-79 år	479	486	516	526	550	627	608	641	637
80-89 år	226	227	220	212	218	249	330	265	377
90 år eller eldre	78	74	70	72	74	63	78	73	102
Sum	4127	4119	4121	4123	4124	4039	3853	4254	4309

	Økonomiplanperiode				Lav vekst		Høg vekst	
	2019	2020	2021	2022	2030	2040	2030	2040
0 år	-13 %	-13 %	-13 %	-13 %	-24 %	-31 %	-4 %	-9 %
1-5 år	3 %	2 %	-2 %	-10 %	-24 %	-32 %	-5 %	-8 %
6-12 år	-3 %	-4 %	-4 %	-1 %	-20 %	-27 %	-7 %	-5 %
13-15 år	7 %	15 %	29 %	31 %	33 %	-5 %	35 %	21 %
16-19 år	-5 %	-6 %	-17 %	-16 %	-14 %	-23 %	-12 %	-5 %
20-44 år	0 %	0 %	1 %	-1 %	-7 %	-18 %	-3 %	-10 %
45-66 år	0 %	-2 %	-2 %	-2 %	-3 %	-4 %	-1 %	0 %
67-79 år	1 %	8 %	10 %	15 %	31 %	27 %	34 %	33 %
80-89 år	0 %	-3 %	-6 %	-4 %	10 %	46 %	17 %	67 %
90 år eller eldre	-5 %	-10 %	-8 %	-5 %	-19 %	0 %	-6 %	31 %
Sum	0 %	0 %	0 %	0 %	-2 %	-7 %	3 %	4 %

	01.07.2017	01.07.2018	Endring	Endring %
Innbyggere 0-1 år	101	87	-14	-14,0 %
Innbyggere 2-5 år	182	202	20	12,0 %
Innbyggere 6-15 år	491	489	-2	-0,4 %
Innbyggere 16-22 år	359	335	-24	-6,8 %
Innbyggere 23-66 år	2 213	2 205	-8	-0,4 %
Innbyggere 67-79 år	484	474	-10	-2,1 %
Innbyggere 80-89 år	219	232	13	5,7 %
Innbyggere 90 år og over	78	75	-3	-3,8 %
Innbyggere ialt	4 127	4 099	-28	-0,7 %

- Folketal pr 1.juli 2018 ligg til grunn for rammetilskotet neste år. Vaksdal kommune hadde etter oppdaterte kriteriedata frå departementet pr 1.juli i år 4099 innbyggjarar, mot 4127 pr 01.07.17.

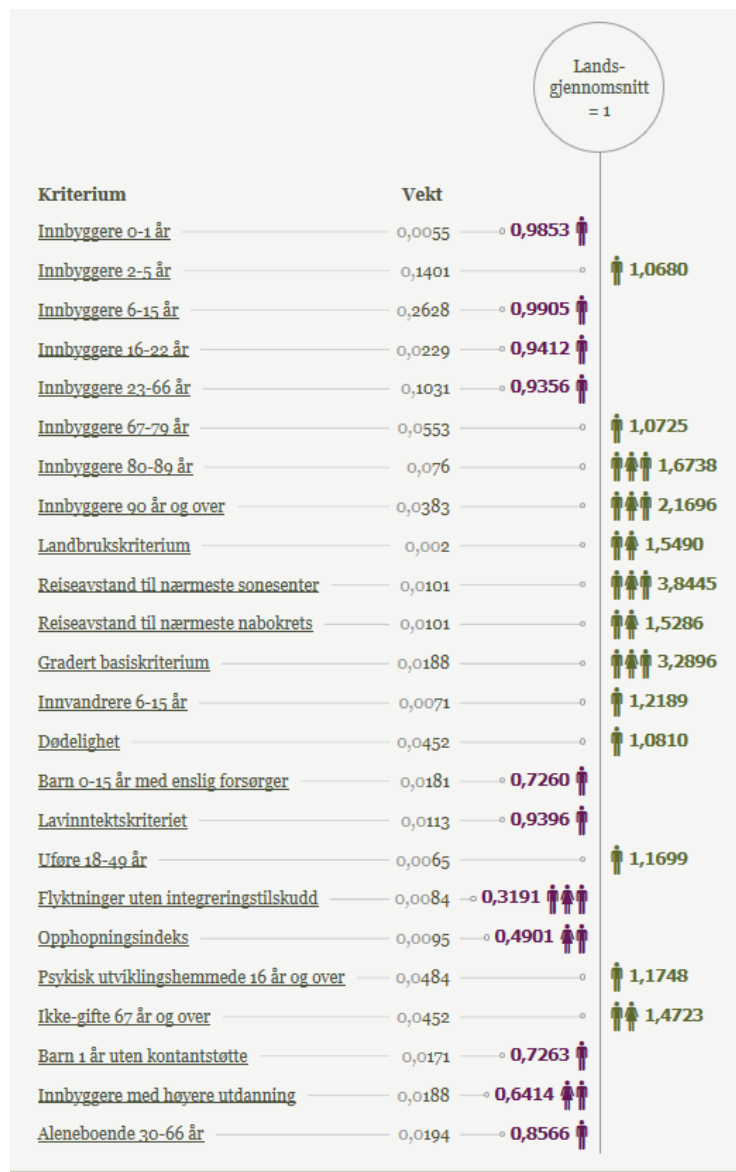
Utgiftsutjevning

- ▶ **Inntektssystemet bidrar til at kommuner og fylkeskommuner kan gi et likeverdig tjenestetilbud**
 - ▶ Norske kommuner har ulik geografi, alderssammensetning, og ulike levekår. Noen kommuner har mange barn i skolealder, andre kommuner har mange eldre som trenger omsorgstjenester, lange reiseavstander og/eller spredt bosetting. Et viktig formål med inntektssystemet er å bidra til at kommunene og fylkeskommunenes kan gi et likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne gjennom å kompensere for slike ufrivillige kostnadsforskjeller.
- ▶ **Utgiftsutjevningen omfordeler rammetilskuddet**
 - ▶ Kommunene og fylkeskommunene får kompensasjon for disse ufrivillige kostnadsforskjellene i utgiftsutjevningen. Størsteparten av kommunenes rammetilskudd fordeles i utgangspunktet med et likt beløp per innbygger, det såkalte innbyggertilskuddet. Utgiftsutjevningen skjer ved hjelp av en kostnadsnøkkel, som sørger for at denne andelen av rammetilskuddet blir omfordelt fra kommuner som er rimeligere å drive enn landsgjennomsnittet, til kommuner som er dyrere å drive enn landsgjennomsnittet.
 - ▶ Kostnadsnøkkelens består av en rekke objektive kriterier, som forklarer hvorfor det er forskjeller i kommunenes utgifter til velferdstjenester. Eksempler på slike kriterier er blant annet antall barn i skolepliktig alder, antall eldre og bosettingsmønster og reiseavstander i kommunen.

Behovsindeks

- ▶ *Behovsindeksen forteller noe om hvor dyr en kommune er å drive i forhold til landsgjennomsnittet. Den samlede behovsindeksen er beregnet ved hjelp av et sett kriterier og vektorer som sier noe om hvorfor kommunenes utgifter varierer. Indeksen brukes videre til å beregne kommunens trekk eller tillegg i utgiftsutjevningen.*
- ▶ *Gjennom utgiftsutjevningen omfordes innbyggertilskuddet mellom kommunene ved hjelp av behovsindeksen. Midler omfordes fra kommuner med lavt beregnet utgiftsbehov til kommuner med høyt beregnet utgiftsbehov. Utgiftsutjevningen skal gi kompensasjon for forskjeller i utgiftsbehov som kommunene ikke kan påvirke selv.*
- ▶ *Utgiftsbehovet er et anslag på hvor mye det vil koste for kommunene samlet å gi velferdstjenester til innbyggerne sine. Vi beregner også et utgiftsbehov for hver enkelt kommune og fylkeskommune i utgiftsutjevningen ved hjelp av behovsindeksen.*

Behovsindeks

- Vaksdal kommune har ein behovsindeks på 1,1829 dvs kommunen får tilført midlar frå andre kommunar som ein følgje av ulike demografiske, geografiske og sosiale skilnader. Kommunen er 18,29% meir kostnadskrevjande å drive enn gjennomsnittskommunen.

